

vise sig mere uflogt, uforstandigt og urobringende, end det dengang var at glide frem med den Strøm, som drev, ikke hos os, men i Europa. Altsaa, ærede Herrer! driv ikke noget Ministerium til at forhaste sig med at begjære noget Organ for kirkelige Udtalelser, saalænge vi ikke vide, hvor Grændsen er mellem det, Staten eier, og det, som efter visse Kirkefædres Indbildning hører Kirken til. Lad os begynde med at nægte enhver Organisme af Noget, der kaldes Kirke, før den Tid kommer. De ærede Medlemmer maae derhos lægge Mærke til, at al virkelig kirkelig Organisme i en protestantisk Kirke, i en Samling af Protestanter, i sig selv indeholder en absolut Modsigelse. Protestantismen er kun stiftet til et frivilligt Menighedsfælleskab, som kan enes om mangfoldige fælles Punkter, men som ikke kan organisere det, man med Rette kan kalde en Kirke, det vil sige, Noget, der har en Bestyrelse, som afgjør, hvad Heelheden skal kunne ville. Protestantismens Natur er at protestere imod, hvad den ikke anerkjender som Sandt, udgaaende fra den højeste Lov, den anerkjender, og den kan ikke blive staaende ved noget Bud eller nogen speciel Forklaring over disse Bud, hvorfra denne saa end udgaaer. Det kan være en Feil, at man er kommen paa det Gebeet, men det er Protestantismen. Driv den altsaa ikke ud af dens naturlige Stilling, driv den ikke til at kræve en Organisme, som ikke passer for den, men behold Forholdene, som de ere, og lad den høre Trang gjøre sig gjældende, om end besværligt! Hent fra kongelig Anordning, fra en velvillig Anordning, det, som i Folketirken beskytter de smaa Stykker, der ere tilbage, det, som beskytter Menighedernes Liv, saaledes at det kan blive saa frit som muligt, men kræve ikke Noget af Lovgivningen i Materier, der ere saa vanskelige som disse!

Møller: For mit eget Bedkommende skulde jeg Intet have imod at tage Endringsforslagene tilbage, men saavidt jeg veed, ere ikke alle Forslagsstillerne her idag tilstede, og i formel Henseende kan det vel altsaa ikke lade sig gjøre; men jeg for mit Bedkommende tager Endringsforslagene tilbage, for ikke at hindre

Lovens Fremme. — Naar det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) sagde, at det var Grundloven, vi havde at takke for den større Frihed, der nu eksisterer indenfor Folketirkens Omraade, i Forhold til hvad der eksisterede før 1849, skal jeg være aldeles villig til at erkjende dette; men jeg troer rigtignok, at det ligger i noget Andet end netop deri, at Grundloven har døbt Statskirken med Navnet „Folketirken“, nemlig deri, at Grundloven gav os Religionsfrihed. Derved har Grundloven gjort en vis Forandring i Kirken; den har derved skabt en vis ubestemmelig Frihed, idet den har tvunget Statskirken til at være noget friere i dens Optræden ligeoverfor dens Medlemmer, end tidligere var Tilfældet, og deri troer jeg idetmindste, at Friheden ligger.

Thurah: Af den Grund, som den ærede foregaaende Taler berørte, kunne Forslagsstillerne ikke tage disse Forslag tilbage, da det ene Medlem ikke er tilstede, og vi ingen Demyndigelse have fra ham til at gjøre det. Hvad den høitagtede Ministers Stilling til det subsidiaire Forslag angaaer, da maa jeg sige, at den har forbauset mig. Jeg troede, at vi deri havde opstillet en saare besteden og billig Fordring, som maatte stemme med de bestaaende Forhold; den er saa aldeles i hele Kirkeanordningens Aand, at vi ikke tvivlede om, at den høitagtede Minister vilde kunne have modtaget Lovforslaget med en saadan Endring. Den eneste Grund, jeg har hørt fra Ministeren imod dette Forslag, har været den, at han anfaae den danske Folke- og Statskirke for at hvile paa Sogneindretningen. Denne Grund er for mig Intet; jeg seer ikke, at Folketirken hviler paa Sogneinddelingen. Efter Sognebaandsløsningsloven har ethvert Medlem i Folketirken Frihed til at slutte sig til, hvilken Præst han vil i Folketirken, og det forekommer mig dog, at derved Sogneinddelingen i sit Væsen er rokket. Er det den ærede Kirke- og Underviisningsministers Mening og alvorlige Overbeviisning, at Folketirken hviler paa Sogneinddelingen, saa maa for hans Dine Folketirken vakte, og jeg kan ikke see, at han kunde støtte den noget ved at nægte sin Til-